

Maatschappelijke analyse: ramptoerisme

Bij de beantwoording van de vragen 32 tot en met 42 maak je gebruik van de teksten 1 tot met 4 en de afbeelding van het bronnenboekje.

Inleiding

Ramptoerisme is het verschijnsel dat mensen plekken bezoeken waar een ramp plaatsvindt of heeft plaatsgevonden. Deze mensen, ook wel ramptoeristen genoemd, kunnen op verschillende manieren voor overlast zorgen. Via de sociale media delen ze soms beelden die ze ter plaatse maken, direct met anderen.

Lees tekst 1.

- 4p 32 Ramptoerisme is een maatschappelijk vraagstuk. Een maatschappelijk vraagstuk heeft een aantal kenmerken. Een kenmerk is bijvoorbeeld dat veel mensen het onwenselijk vinden.
→ Noem twee **andere** kenmerken van een maatschappelijk vraagstuk die in tekst 1 te herkennen zijn en leg je antwoord uit.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
Kenmerk 1: ..., want in de tekst staat ...
Kenmerk 2: ..., want in de tekst staat ...

Zie tekst 1.

- 2p 33 Een maatschappelijk vraagstuk is vanuit vier invalshoeken te bekijken. In tekst 1 zijn twee invalshoeken te herkennen: de politiek-juridische invalshoek en de veranderings- en vergelijkende invalshoek.
→ Geef bij elk van deze invalshoeken een citaat uit tekst 1.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
1 citaat politiek-juridische invalshoek ...
2 citaat veranderings- en vergelijkende invalshoek ...

Zie tekst 1.

- 1p 34 In tekst 1 staat dat sommige Tweede Kamerleden willen dat de minister het mogelijk maakt om ramptoeristen strafrechtelijk aan te pakken. Wie beslist of het filmen van ernstige ongelukken en rampen strafbaar wordt gesteld?
- A de koning
 - B de politie
 - C de regering
 - D het ministerie van Justitie en Veiligheid
 - E het parlement

Lees tekst 2.

- 1p 35 In tekst 2 komt niet alleen iemand aan het woord die een ongeluk heeft gefilmd, maar ook de politie die woedend is over het gedrag van deze filmers.
Bij een objectieve berichtgeving passen bepaalde criteria. Een van die criteria is het scheiden van feiten en meningen.
→ Welk **ander** criterium van objectieve berichtgeving is toegepast in tekst 2?

Zie tekst 2.

- 2p 36 De overheid moet in een rechtsstaat terughoudend zijn met het verbieden van publicaties zoals filmpjes en blogs in de media.
→ Noem **twee** grondrechten waarom de overheid terughoudend moet zijn bij het verbieden van publicaties.

Lees tekst 3.

- 4p 37 Columnist Ahmed Aarad heeft een column geschreven over ramptoerisme. Tekst 3 is een fragment uit de column. Als de media berichten over een bepaald maatschappelijk vraagstuk, dan kunnen ze verschillende functies voor personen vervullen, zoals de informatieve functie en de amusementsfunctie.
→ Noem twee **andere** functies van de massamedia die tekst 3 vervult.
Geef bij elke functie een uitleg.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
functie 1 is ... want ...
functie 2 is ... want ...

Zie tekst 1, 2 en 3.

- 1p 38 Media hebben commerciële belangen en daar houden ze met het aanbod van het nieuws rekening mee.
→ Uit welke tekst blijkt dat commerciële belangen een grote rol spelen bij het plaatsen van nieuws over menselijk leed? Geef een citaat bij je keuze.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
Dat blijkt uit tekst ... en een citaat is

- 1p 39 Naast commerciële belangen spelen er nog andere criteria een rol bij de selectie van nieuws.
→ Noem twee **andere** selectiecriteria die de media kunnen gebruiken bij het plaatsen van foto's en filmpjes van ongelukken en rampen.

Zie de afbeelding.

- 2p 40 De Telegraaf vroeg lezers naar hun mening over ramptoerisme. In de afbeelding worden die meningen weergegeven.
Hieronder volgen vier uitspraken naar aanleiding van de afbeelding.
- 1 Het diagram is een voorbeeld van objectieve berichtgeving.
 - 2 Een meerderheid van de ondervraagden vindt dat er een norm wordt overschreden.
 - 3 Een meerderheid van de ondervraagden denkt dat het geven van boetes helpt bij het aanpakken van het filmen van ongelukken.
 - 4 1% van de ondervraagden heeft geen mening of het geven van boetes wel of niet helpt.
- Geef per uitspraak aan of deze juist of onjuist is.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
uitspraak 1 = ...
uitspraak 2 = ...
uitspraak 3 = ...
uitspraak 4 = ...

Lees tekst 4.

- 1p 41 Het Rode Kruis wil bespreekbaar maken dat het filmen van ongelukken aangepakt moet worden.
→ Noem een theorie van de massamedia die van toepassing is op de campagne van het Rode Kruis.

Zie tekst 4.

- 2p 42 Bij maatschappelijke vraagstukken zijn vaak belangenorganisaties betrokken.
→ Noem twee belangenorganisaties die bij het maatschappelijk vraagstuk ramptoerisme betrokken zijn en welke in de teksten zijn te herkennen.
Leg uit welk machtsmiddel beide belangenorganisaties gebruiken om dit maatschappelijke vraagstuk onder de aandacht van de politiek en het publiek te krijgen.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
Twee belangenorganisaties zijn ... en ... en het machtsmiddel dat zij gebruiken is ...

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.